

Methaanemissie: Onderschat het niet!

Afvalwaterketensymposium STOWA
30 mei 2017

Broeikasgasemissie uit afvalwaterketen blijft boeien

2008 &
2010/2011

Vaststellen emissie

Reduceren emissie

2010/2011

(meet)Protocol

Maatregelen

Lachgas
2017

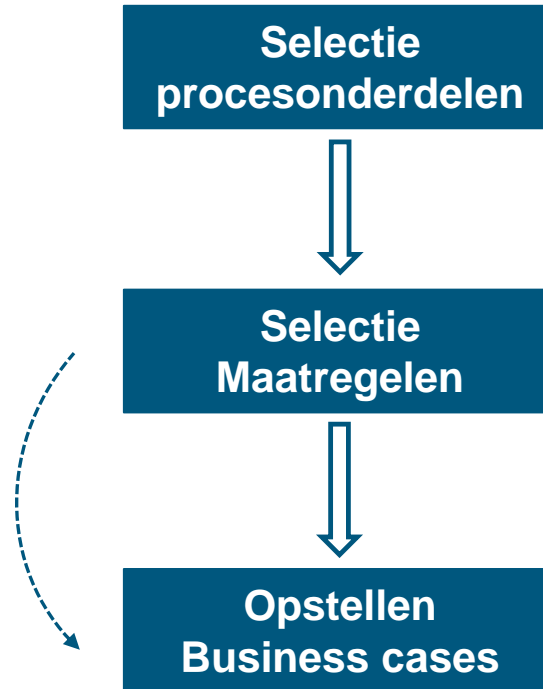
Methaan
2015/2016

Naar concrete en praktische maatregelen

CO₂ (eq) voetafdruk conform
klimaatmonitor

- Impact op CO₂ > 10%
- Concreet en praktisch
- Zekerheid over reductie in praktijk

- Berekening emissie
- Verificatie berekening
- Invloedsfactoren

Focus op vóórkomen vorming:

- Berekening reductie
- Invloedsfactoren
- Impact op andere procesonderdelen

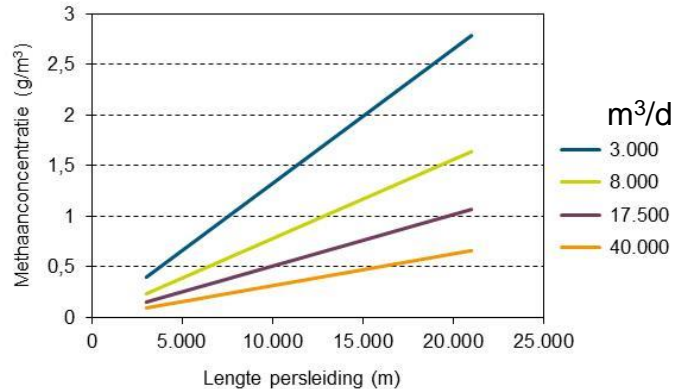
- Praktijkcases
- Uitwerking op hoofdlijnen

Scope: afvalwater- en slibketen waterschappen

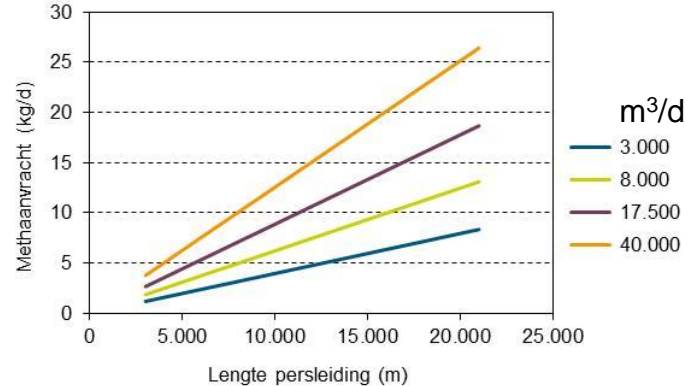
Let op transportstelsel en...

- Empirische formule voor persleidingen:
  - oppervlak en volume leiding, verblijftijd, methaanvormingsnelheid, debiet

Methaanconcentratie

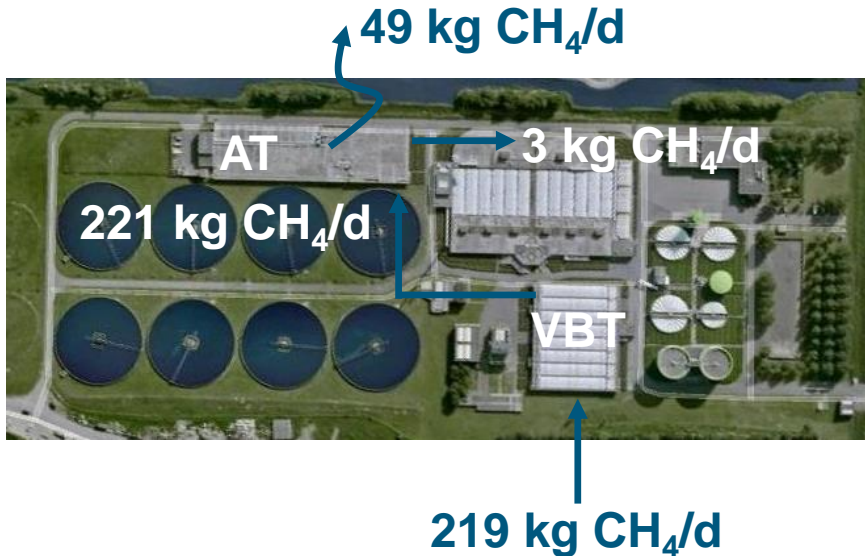
Methaanvracht

- Lange leidingen met lange verblijftijd en groot debiet resulteert in hoogste methaanvracht
- Bijdrage aan CO₂ voetafdruk: 10 – 30%
- Verificatie: berekening Kralingseveer ~ Meting Kralingseveer
- Vrijkomen: pompputten, ontvangwerk of aeratietank

Reductie in transportstelsel: voorkom contact met lucht

Om methaanoxidatie op zuivering mogelijk te maken

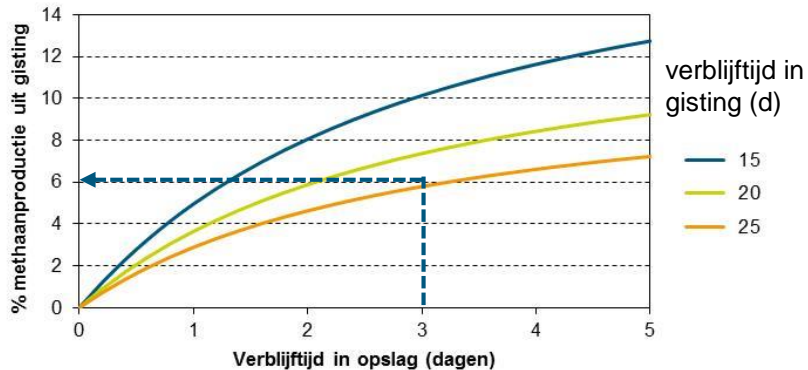
**verwijdering
= 80%!!**

- onder water inbrengen in pompputten
- pompen in plaats van influentvijzels

- Omstandigheden waaronder methaanoxidatie optreedt nog niet inzichtelijk
- Vorming en emissie in vrijerval leidingen nog onbekend

...en let op opslag ná gisting

- Model voor in serie geschakelde tanks
  - basis is Contois kinetiek (ook basis Chen & Hashimoto)
  - houdt geen rekening met vervuiling in gistingstank en kortsluitstroming in tank

Voorbeeld:
Emissie ná gisting = methaanproductie in gisting x 6%

- Kortere verblijftijd en langere verblijftijd in opslag leiden tot hogere emissie
- Bijdrage aan CO₂ voetafdruk: 40 – 50%
- Emissie kan vermeden CO₂ door eigen opwekking met 60% teniet doen (data Kralingseveer)
- Verificatie:
  - biogas in gistingstank: berekening ~ praktijk
  - methaan na gisting: berekening kleiner/groter dan gemeten

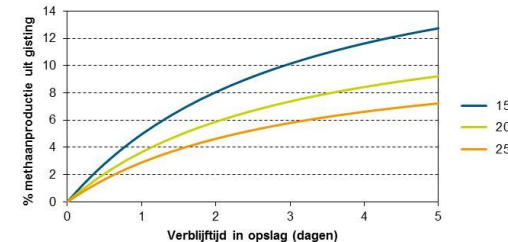
Reductie ná gisting: benut biogas voor E-opwekking

- Gebruik afgezogen lucht als verbrandingslucht voor WKK
- Bouw ontwaterd slib buffer om naar nagisting en vang biogas op
  - Technisch en financieel haalbaar:
    - aandacht voor bedrijfsvoering buffer, constructie en EX-zonering
    - terugverdientijd mogelijk van 5 – 10 jaar
      - afhankelijk van schaalgrootte en lokale omstandigheden
- Altijd doen: stabiele bedrijfsvoering gisting!

Aan de slag!

- Zuiveringen zonder gisting
  - gebruik empirische formule voor vaststellen bijdrage transportstelsel aan CO₂ voetafdruk afvalwaterketen
  - combineer reductie methaanemissie met eventueel aanwezige H₂S problematiek
- Zuiveringen met gisting
  - gebruik hier afgebeelde figuur voor eerste inschatting emissie en bijdrage aan CO₂ voetafdruk
  - verifieer emissie in de praktijk:
    - volg biogasproductie bij uitbedrijf name gisting
    - voer directe metingen uit op buffer en silo
    - geeft ook informatie over aanwezigheid kortsluitstroming of vuilophoping in tank
  - combineer reductie met hogere biogasopbrengst en elektriciteitsopwekking

Meenemen naar huis

- In 2025 100% energieneutraal maar, vergeet methaanemissie niet:
  - methaanemissie in transportstelsel en na gisting kan aanzienlijke bijdrage leveren aan CO₂ voetafdruk
  - methaanemissie na gisting kan vermeden CO₂ door eigen opwekking met 60% teniet doen
  - reductie kan extra energie opleveren
- ....en vergeet lachgas niet!

